

0111 განათლების მეცნიერება EDUCATION SCIENCE

თამარ ღვინიაძე

ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
Kutaisi Akaki Tsereteli State University. Georgia

მხატვრულ ტექსტზე მუშაობა V-VI კლასებში

სწავლება სწავლის თანამედროვე მეთოდების პრინციპების შესაბამისად V-VI კლასებში ქართული ლიტერატურის სახელმძღვანელოები აგებულია თემატურ-ჟანრობრივი პრინციპით, რაც განსაზღვრავს თვით მხატვრული ნაწარმოების წაკითხვის სისტემის ხასიათს, მიზანდასახულობას, შინაარსს და ემყარება გამომეტყველებითი კითხვის ჩვევების დანერგვას, ცოცხალ საუბარს წაკითხულის გარშემო, ტექსტის ლოგიკურ-შინაარსობრივ და ლექსიკურ ანალიზს, მოსწავლეთა აქტივობაზე გონებრივი იერიშის მიტანით, კითხვა-პასუხის საშუალებით დგინდება ამბების მიზეზ-შედეგობრივი განვითარება, მთავარი პერსონაჟების ხასიათისა და ქცევის განმაპირობებელი გარემო და საამისოდ გამოყენებული მხატვრული ხერხები და საშუალებები. ხდება მარტივი გეგმის შედგენა, მოთხრობის შინაარსის გადმოცემა, მოქმედი პირის თავგადასავლის თხრობა, სხვადასხვა სახის წერითი სამუშაოების ჩატარება და სხვ.

ტექსტზე მუშაობა ერთი მთლიანი, თანმიმდევრული, მჭიდროდ შეკრული პროცესია, რომელიც გარკვეული გეგმით მიმდინარეობს და რამდენიმე აქტივობას მოიცავს.

- აქტივობა 1. მასწავლებლის შესავალი სიტყვა
- აქტივობა 2. ტექსტის გამომეტყველებითი წაკითხვა
- აქტივობა 3. წაკითხულის დაყოფა დანაწილება, ანუ გეგმის შედგენა
- აქტივობა 4. ენობრივ მასალაზე დაკვირვება
- აქტივობა 5. მხატვრულ ხერხებზე მუშაობა
- აქტივობა 6. შინაარსის გადმოცემა
- აქტივობა 7. შეფასება
- აქტივობა 8. საშინაო დავალების მიცემა.

შედეგების კოდი გვამღევეს შესაძლებლობას კითხვა-პასუხის, ანუ დიალოგის საშუალებით, როგორ გაიაზრეს მოსმენილი ტექსტი, პერსონაჟის ხასიათი, შევარჩიოთ საკამათო თემა და სხვ.

მაგალითად ავიღოთ ნოდარ დუმბაძის მოთხრობა „ხაზარულა“, რომელიც შეტანილია მე-5 კლასის სახელმძღვანელოში (ავტორი ნათელა მაღლაკელიძე). ნაწარმოების წაკითხვას წინ უნდა უსწრებდეს მასწავლებლის შესავალი სიტყვა, რომელშიც აღინიშნება, რომ ნოდარ დუმბაძე მე-20 საუკუნის მწერალია. მისი შემოქმედება გამოირჩევა კაცთმოყვარეობით, ხალხურობით, სიკეთით, იუმორითა და ნათელი რწმენით. იგი ქართულია არა მარტო იქ გამოხატული გარემოთი და ხასიათებით, არამედ წინაპართაგან შთამომავლობით მიღებული ეროვნული სულითა და მრწამსით.

ნოდარ დუმბაძის თითქმის ყველა ნაწარმოები ავტობიოგრაფიულია და ბავშვობასა თუ მოწიფულობაში მიღებულ შთაბეჭდილებებსა და განცდებს გადმოგვცემს. მწერალს ღრმად სწამს, რომ მზე და სიცოცხლე მარადიულია, ამიტომ იმედიანად უნდა შევხედოთ ცხოვრებას და გვწამდეს სიკეთის გამარჯვების.

„ხაზარულა“ იმ ადამიანური ჰუმანურობითაა სავსე, რომელიც მხოლოდ ნოდარ დუმბაძეს ახასიათებს. ერთი შეხედვით მიაჩნტ და გულუბრყვილო დიალოგს ბებია-შვილიშვილისა არ აკლია ფერადოვანი კოლორიტი და ის სიბრძნე გურული სოფლისა, რომელსაც თავად ეზიარა მომავალი მწერალი. მოთხრობის პირველ ნაწილში ბებია სთხოვს შვილიშვილს მოჭრას ან შეაშინოს ხაზარულა, ვაშლის ხე, რომელიც ნაცოფს ადარ ისხამს. ბებია ასწავლის ბიჭს როგორ გააკეთოს ეს ალესილი ნაჯახით. მისეული მხატვრული

ოსტატობით აღგვიწერს მწერალი ბიჭის ფიქრებს, მოჭრას თუ არა ხე და ხმამაღლა მიღებულ გადაწყვეტილებას – „ჯანდაბას მაგის თავი, წელსაც ვაცდი და, თუ ისევ არ გამოისხა, სად წავა, გაისად სულ ძირში მოვჭრი! ხაზარულა კი იდგა უდრტვინველი, ყურსაც არ აპარტყუნებდა და მთელი სხეულით ახლად ამობრდღვიალებულ მზეს ეფიცებოდა“.

ბიჭს გაეცინა, ნაჯახი იქვე ჯირკვზე დაასო და ოდაში დაბრუნებულმა აგდებულად უთხრა ბებიას, ისე შევაშინე უბედური, ნახე როგორ კანკალებსო. ორივემ ხისკენ გაიხედა, ბიჭს კი სიცილი წასკდა. ხაზარულა მართლაც მთელი სხეულით თრთოდა.

მიზეზი „სოფელში ზენა ქარმა ჩაიქროლა“. ასე მხოლოდ ნ.დუმბაძეს შეეძლო დაეწერა და ეგრძნობინებინა მკითხველისათვის ბუნების ხასიათი.

მოთხრობის წაკითხვის შემდეგ კლასში უნდა მოხდეს ტექსტის გაანალიზება, მოსწავლეთა აქტიუზაციის საშუალებით აიხსნას უცნობი სიტყვები. მაგ.: უზმო, ხიზანი, ორშიმო, ოდა, ზენა ქარი და სხვ. დაისვას შეკითხვები, რომლებზეც პასუხი უკეთ გაარკვევს მოსწავლეებს ტექსტის შინაარსში. უნდა გამახვილდეს ყურადღება ცალკეულ ორიგინალურ ფრაზებზე. მაგ.: “ბებია იყო სოფლის სურნელად აყვავებული და დაღვრილი“, “ხაზარულა“ მთელი სხეულით თრთოდა“ და სხვ. მოსწავლეებმა ტექსტში უნდა მოძებნონ მათთვის ცნობილი მხატვრული ხერხები - ეპითეტი, შედარება, მეტაფორა, ალეგორია...

მოთხრობის მეორე თავში მწერალი გაზაფხულის არაჩვეულებრივ სურათს გვიხატავს და კიდევ უფრო ამძაფრებს ბუნების სიმშვენიერს.

„გაზაფხულმა ტანი დაისრულა, გუბაზოულის ჭალიდან ჩვენს ეზოშიც ამობრძანდა საქონლიან-ფრინველიან-მცენარეიანად ყველაფერი გადარია, იფეთქა ყველაფერმა:

ნუში აყვავილდა, ტყემალი აყვავილდა, ქლიავი აყვავილდა, ნაცარა ვაშლი აყვავილდა, ატამი აყვავილდა, გულაბი აყვავილდა, ალუჩის ბუშიც კი აყვავილდა -ხაზარულა კი იდგა და ძილ-ღვიძილში მყოფი კაცივით მხოლოდ წამწამებს აფახულებდა, მეტი არაფერი; კაცისშვილმა არ იცოდა რას გვიპირებდა“. მაგრამ ერთ სისხამ დილით ბებია გააღვიძა ბიჭი და ხაზარულასკენ გაახედა, „ღია ვარდისფერ პერანგში გამოწყობილი, ნაჯაფარი და სათნო ბერიკაცივით მკერდაგაღელილი, გაღიმებული ხაზარულა ამყად იდგა მარანზე და ნიშნისმოგებით უცქერდა ბებია-შვილიშვილს. აყვავილდა ხაზარულა, მაგრამ რა აყვავილდა! დაისია ფუტკარი, მაგრამ რა დაისია! გამოისხა ხაზარულამ, მაგრამ რა გამოისხა! დამწიფდა, მაგრამ რა დამწიფდა! დახვავდა, მაგრამ რა დახვავდა!..“ აავსო ყველა ვაშლით, ჩირით, არაყითა და მურაბით. არც საქონელი დატოვა უპატივცემულოდ.

საინტერესო მომენტი ბიჭისა და ხაზარულას გასაუბრება, ხისათვის ადამიანური თვისებების მიწერით მწერალი კიდევ უფრო მძაფრად გვაგრძნობინებს ადამიანისა და ბუნების სიახლოვეს. მოთხრობის ფინალიც ლოგიკურია. ეს იყო ხაზარულას ბოლო გაბრძოლება. ამის შემდეგ მას აღარ გამოუსხამს. არც მუდარამ გაჭრა და არც შეშინებამ. გათავდა მისი ხაზარულობა.

ტექსტის გამომეტყველებითი წაკითხვის შემდეგ მოსწავლეთა ჯგუფური მუშაობის შედეგად უნდა აიხსნას უცნობი სიტყვები, გაანალიზდეს ფრაზები „ხაზარულას ხაზარულობა“, „აგი, ნენა, ეზოს ხაზარულა, კია აღმასხანას დაფინოსავით დაპრანჭული“, „მოემვი ბიჭო, აწი მაგ ძროხას, სანამ ვაშლის კომპოტს არ მიეწველება“ და სხვ.

მოსწავლეთა გააქტიურებით უნდა მოიძებნოს მოთხრობაში მწერლის მიერ უხვად გამოყენებული მხატვრული ხერხები, განსაკუთრებით გამოვეყნოთ გაზაფხულის სურათი. ყურადღება უნდა მიექცეს იმ ფაქტს, რომ ტექსტში აღწერილი ამბავი პირველ პირშია გადმოცემული და დავავალოთ მოსწავლეებს მისი მესამე პირში თხრობა, რასაც წინ უნდა უსწრებდეს ნაწარმოების მარტივი, ლოგიკურ-შინაარსობრივი გეგმის შედგენა ისევ და ისევ კლასის აქტივობით.

ენობრივ მასალაზე, სიტყვათა წარმოქმნასა და მართლწერაზე დაკვირვება ხელს უწყობს წაკითხული ნაწარმოების ათვისებასა და გააზრებას.

ნოდარ დუმბაძის „ხაზარულას“ შესწავლისას ვირჩევთ იდეების სტიმულირების საუკეთესო საშუალებას, გონებრივ იერიშს, რომელიც ინდივიდუალური და საერთო აქტივობის საშუალებით გადაგვაწყვეტინებს დასმულ პრობლემას და ხელს შეუწყობს მოსწავლეთა შემოქმედებითი აზროვნების, ინფორმაციის დახარისხების, მსჯელობის, კომუნიკაციის უნარ-ჩვევების განვითარებას. მთავარ თემას, პრობლემას ირჩევს და შეკითხვის სახით სვამს მასწავლებელი. მოსწავლეთა აქტივობის შედეგად გამოითქმება მოსაზრებები, რომელთაგან ყველა შეიძლება არ იყოს მართებული, მაგრამ აზრის გამოთქმა თავისუფალია.

მოსწავლეებმა კითხვებზე პასუხის გაცემით უნდა დაახარისხონ მსგავსი იდეები, შემდეგ კი მოაწიონ დისკუსია, რომლის შედეგად თითოეული ამოირჩევს მისთვის მნიშვნელოვან იდეას და შეაფასებს სათანადო ქულით. ქულების შეჯამების შემდეგ გამოიკვეთება რამდენიმე იდეა, რომელთაგან უმაღლესი შეფასების მქონე დასახელებს ყველაზე ღირებულად.

„ხაზარულას“ წაკითხვის შემდეგ მასწავლებლის მიერ დასმული კითხვები შეიძლება ასე ჩამოყალიბდეს:

როდის და სად ხდება ნაწარმოებში ასახული მოქმედება? რა არის ხაზარულა? როგორ აღწერს მწერალი ვაშლის ხეს და მის ნაყოფს? როგორი თხოვნით მიმართა ბებიამ შვილიშვილს? რამდენად რეალურად მიგაჩნიათ „ხის შემინების“ პროცესი? როგორ აღწერს მწერალი „შემინების“ პროცესს? რომელ პირშია დაწერილი ნაწარმოები და რატომ?

გადმოეცით მოთხრობის შინაარსი მე-3 პირში.

ბოლო აქტივობა შეჯამება-შეფასება, რომლის პარამეტრებში შევა: ა) მოსწავლეთა ორგანიზებულობა, შემოქმედებითობა, მასალის ფლობა. ბ) აქტიურობა კლასში მსჯელობისას, ჯგუფური მუშაობა, კითხვებზე პასუხის გაცემა.

გ) საკუთარი აზრის დასაბუთება, კორექტულობა.

დ) საშინაო დავალების მიცემა

შედეგების კოდი:

1. მოსწავლე სვამს კითხვებს მოსმენილი ტექსტის უკეთ გასააზრებლად, საჭიროების შემთხვევაში გამოხატავს საკუთარ დამოკიდებულებას ტექსტში გადმოცემული ფაქტებისადმი;
2. ჯგუფთან ერთად ამზადებს ზეპირ გამოსვლას და გამოხატავს თანაგუნდელების საერთო აზრს.
3. ჯგუფთან ერთად ირჩევს კამათის თემას, განსაზღვრავს დისკუსიის რეგლამენტს, რიგითობას, ეტიკეტს.
4. ავითარებს ხმამაღალი, გამომეტყველებითი კითხვის საწყის უნარ-ჩვევებს;
5. წერის დროს აქცენტს აკეთებს მთავარ, არსებით მომენტებზე; თანმიმდევრობით გადმოსცემს ფაქტებსა და მოვლენებს, ითვალისწინებს სალიტერატურო ენის ნორმებს.

მოსწავლეთა ყურადღების კონცენტრირება უნდა მოვახდინოთ მწერლის წერის მანერაზე, გურული დიალექტის უხვად გამოყენებაზე, იუმორზე და დავავალოთ ახსნან რატომ მიმართავს მწერალი ამ ხერხს, დაასახელონ ის ადგილები ნაწარმოებიდან, რომლებიც მათში ღიმილს იწვევს. რამდენად დამაჯერებელია მწერლის მიერ გამოყენებული ხალხში გავრცელებული შეხედულება ხის „შემინების“ შესახებ. რომელი ფრაზით ხსნის ავტორი ხაზარულას კანკალს? („სოფელში ზენა ქარმა ჩაიქროლა...“).

ვფიქრობთ, ასეთი გაკვეთილი ხელს შეუწყობს სწავლება-სწავლის პროცესის წარმატებას, გაზრდის შესწავლილი მასალის გაგებისა და სიმყარის დონეს, სწორი გადაწყვეტილებების მიგნებას, შექმნის შემოქმედებით ატმოსფეროს, მოსწავლეებს მიაჩვევს ერთმანეთის ცოდნის შეფასებას, აქცევს მათ სასწავლო პროცესის თანაავტორებად.

განვიხილოთ მეორე ნიმუში-გ.მაისურაძის „სადღეგრძელოს“ სწავლებისას მასწავლებელი მიზნად ისახავს:

ტექსტის კითხვას და ანალიზს. წაკითხულის გააზრება-შეფასებას. ლექსიკური მარაგის გამდიდრებას. გაზრდილი თხრობის ჩვევის ფორმირებას. გამომეტყველებითი კითხვაში ვარჯიშს. კრიტიკული აზროვნების განვითარებას.

პირველი აქტივობა კითხვისათვის მზადება.

მასწავლებელი ტექსტიდან გამომეტყველებით კითხულობს შემდეგ მონაკვეთს:

„ერთხელ რუსი პოეტი სერგეი ესენინი საქართველოში სტუმრად ჩამოვიდა. ქართველმა პოეტებმა გულთბილად უმასპინძლოეს საპატიო სტუმარს. იგი ჯერ კოჯრის ციხეზე აიყვანეს, საიდანაც დიდებულად ჩანდა დათოვლილი კავკასიონი, ბებერი თბილისი, მწუხარე მარაბდა, დაუვიწყარი დიდგორი. მერე დიდებული ბეთანიის მონასტერში დიდებული თამარის ხატი ინახულეს“. მოსწავლეებს სთხოვს ყურადღებით მოუსმინონ და პასუხი გასცენ კითხვებს: როგორ ფიქრობთ, რატომ წაიყვანეს ქართველმა მასპინძლებმა რუსი სტუმარი კოჯრის ციხეზე? რის ჩვენება სურდათ მისთვის? თქვენი აზრით, როგორ შთაბეჭდილებას მიიღებდა რუსი პოეტი ამ ადგილების ხილვის შემდეგ?

მასწავლებელი კლასს ჰყოფს ჯგუფებად და თითოეულ ჯგუფს ავალებს წარმოადგინოს პასუხის საკუთარი ვერსია და დაასაბუთოს იგი. მასწავლებელმა შეიძლება გამოიყენოს დამატებითი ინფორმაცია, პოეტის ბიოგრაფია და ყურადღება გაამახვილოს იმ პერიოდზე, რომლის გატარებაც ესენინს საქართველოში მოუხდა.

მეორე აქტივობა ტექსტის კითხვასა და ანალიზს მოიცავს: მოსწავლეები ტექსტს კითხულობენ ნაწილ-ნაწილ. გზადაგზა, კლასის აქტიური მონაწილეობით, აიხსნება გაუგებარი ლექსიკური ერთეულები და შესიტყვებანი. გარდა „სიტყვათა სალაროში“ ახსნილი სიტყვებისა, მოსწავლეთათვის გაუგებარი შეიძლება აღმოჩნდეს შემდეგი ლექსიკური ერთეულები და ფრაზები: **მდელო**-პატარა მინდორი. **დუქანი**-წვრილი სავაჭრო ან პატარა სასადილო. **სადამოსპირას**-შელამებისას. **ჩემო მმისწულო**-მიმართვის ფორმაა, რომელშიც მოქმელი გამოხატავს თავის დამოკიდებულებას მოსაუბრისადმი. **ღვედი** - მოქნილი ტყავის მოგრძო და ვიწრო ანაჭერი.

დაისმება ტექსტის გაგებაზე ორიენტირებული კითხვები: ვისი სტუმრობაა აღწერილი ტექსტში? ვინ იყვნენ ესენინის მასპინძლები? რა მასპინძლობა გაუწიეს მათ სტუმარს? რა მოჩანდა კოჯრის ციხიდან? რა აჩვენეს სტუმარს ბეთანიის ეკლესიაში? სად გაშალეს პოეტებმა სუფრა? ვინ მიიპატიჟა ესენინმა სუფრასთან? რა სადღეგრძელოები მოისმინა მან ქართველი გლეხელისაგან? რამ აატირა რუსი პოეტი?

მესამე აქტივობა ტექსტის გააზრება და შეფასებაა. დაისმება ასეთი კითხვები:

თქვენი აზრით, რატომ წაიყვანეს ქართველმა პოეტებმა რუსი სტუმარი კოჯრის ციხეზე? ბეთანიის ეკლესიაში? რის ჩვენება სურდათ მათ პოეტისათვის? როგორ ფიქრობთ, რატომ გაუჩნდათ ქართველებს რუს სტუმართან თავმოწონების სურვილი? რამ მოახდინა სტუმარზე ყველაზე დიდი შთაბეჭდილება? ქართველების რა თვისებები ჩანს ამ ტექსტიდან? (სამშობლოს სიყვარული, წარსულით თავის მოწონება, სტუმარმასპინძლობა, ენამჭევრობა, დროსტარებისა და ქეიფის სიყვარული...). ამ თვისებებიდან რომელი მოეწონა რუს სტუმარს ყველაზე მეტად? საიდან ჩანს ეს? მოძებნეთ და წაიკითხეთ ტექსტში სათანადო ადგილი. რა არის ამ მოთხრობის მთავარი აზრი? შემოხაზეთ მისაღები პასუხი და დაასაბუთეთ თქვენი აზრი. წარმოიდგინეთ, რომ რუსი სტუმრის მასპინძლობა დღეს თქვენ გიწევთ. რას აჩვენებდით მას? ეს დავალება კლასს შეიძლება შეეთავაზოთ ჯგუფური მუშაობისათვის.

მეოთხე აქტივობა - ტექსტის ჩუმი კითხვა და გეგმის შედგენაა.

მოსწავლეები ტექსტს კითხულობენ ჩუმად, ნაწილ-ნაწილ და ასათაურებენ მას („მოსწავლის რეგული“), გეგმა დაახლოებით ასეთ სახეს მიიღებს: ა) ისტორიული ადგილების ჩვენება რუსი სტუმრისათვის. ბ) პოეტის ლხინი. გ) მეურმეთა ენამწეობა/სადღეგრძელოები. დ) სტუმრის ტირილი...

მეხუთე აქტივობა - გაბმულ მეტყველებაში ვარჯიშს ითვალისწინებს. ამ გეგმის მიხედვით მოსწავლეები გადმოცემენ ტექსტის შინაარსს ჯერ ნაწილ-ნაწილ, შემდეგ - მთლიანად გაბმული თხრობით.

მეექვსე აქტივობა - წერითი სამუშაო: „რა ატირებდა ესენინს“.

ამრიგად, V-VI კლასებში მხატვრული ტექსტის შინაარსის გადმოცემის სწავლების გარდა მნიშვნელოვანია სალექსიკონო მუშაობა, მწერლის აზრებისა და განწყობილების ღრმად წვდომა, თემის განსაზღვრა, პერსონაჟების დახარისხება, მთავარი პერსონაჟის თავგადასავლის თხრობა, გეგმის შედგენა,

მხატვრული ხერხების გამოყოფა. ლიტერატურის თეორიის შესაბამისი საკითხების წარმოჩენა. იდეის განსაზღვრა.

ლიტერატურა

1. თოფურია ა., ქართული ლიტერატურის სწავლების მეთოდика. 1991.
2. მასწავლებლის პროფესიული სტანდარტი. მშობლიური ენა და ლიტერატურა. 2008.
3. მაღლაკელიძე ნ., ქართული ენისა და ლიტერატურის სწავლების მეთოდика, (I-VI კლასები) 2013.
4. მაღლაკელიძე ნ., ქართული ენა და ლიტერატურა. მოსწავლის წიგნი, მე-5 კლასი, 2011.
5. სწავლებისა და სწავლის ახალი მიდგომები. განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო. 2005.
6. საყვარელიძე რ., ლიტერატურის სწავლება და მისი ფსიქოლოგიური საფუძვლები. 2004.
7. ჯინჯიხაძე ლ., ქართული ენისა და ლიტერატურის დაწყებითი კურსის სწავლების მეთოდика და ტექნოლოგია. 2014.

რეზიუმე

სწავლება-სწავლის თანამედროვე მეთოდის შესაბამისად V-VI კლასებში ქართული ლიტერატურის სახელმძღვანელოები აგებულია თემატურ-ჟანრობრივი პრინციპით, რაც განსაზღვრავს ნაწარმოების ხასიათს, მიზანს, შინაარსს და ემყარება გამომეტყველებითი კითხვის ჩვენების დანერგვას, ტექსტის ლოგიკურ-შინაარსობრივ და ლექსიკურ ანალიზს, ამბების მიზან-შედეგობრივ განვითარებას, მთავარი პერსონაჟების ხასიათისა და ქცევის განმაპირობებელ გარემოს და იმ ხერხებსა და საშუალებებს, რომელსაც იყენებს მწერალი. ხდება მარტივი ლოგიკურ-შინაარსობრივი გეგმის შედგენა, მთავარი პერსონაჟის თავგადასავლის თხრობა, ლიტერატურის თეორიის საკითხების დამუშავება, შინაარსის გადმოცემა, ტარდება წერითი სამუშაო. ტექსტის შესწავლა ერთი მთლიანი, თანმიმდევრული პროცესია, რომელიც რამდენიმე აქტივობას მოიცავს. კითხვა-პასუხის, ანუ დიალოგის საშუალებით მოწმდება როგორ გაიაზრეს მოსწავლეებმა ტექსტი. შეირჩევა საკამათო თემა, ანუ გაიმართება დისკუსია.

Tamar Gvinianidze

Work on a fiction text in grades V-VI

Summary

In accordance with modern methodology of teaching and learning, 5th and 6th grade coursebooks in Georgian literature are constructed applying the thematic and genre-based principle, which determines the character, aim and content of the literary work and incorporates the skills of expressive reading, logical, content and lexical analysis of the text, cause and effect development of a story, environment that determines the character and behavior of protagonists, and the techniques and strategies used by the writer. A simple plan of the content is developed, the story of the main character is retold, some aspects of literary theory are discussed, the content is reproduced, written assignments are completed. The study of a text is a unified step-by-step process including several activities. Question and answer sequences i.e. dialogues assess how well pupils understand a text. A controversial topic is selected and a discussion is held.